

İnsan Ticaretine Karşı Hazırlanan Kampanyaların Modern Kölelik Bağlamında Claude Lévi-Strauss'un İkili Karşıtlıklar Modeli Üzerinden İncelenmesi

Ebru Gülbuğ EROL*

Öz

Kölelik, 19. yüzyılın ikinci yarısında Amerika Birleşik Devletleri'nde yasaklanmasından sonra dünya genelinde uygulanmayan ve insanlık suçu olarak kabul edilen bir sistem olmuştur. Buna karşın, günümüzde modern kölelik olarak adlandırılan insan ticareti etkisini korumuş ve dünya genelinde on binlerce insanın hayatını olumsuz etkilemeye devam etmiştir. Bu aşamada dünya genelinde tıpkı köleliğe karşı verilen mücadele gibi insan ticaretine karşı da resmî kurumlar ve sivil toplum kuruluşları tarafından kampanyalar hazırlanmıştır. Bu çalışmada insan ticaretine karşı hazırlanan kampanyalarda, modern kölelik bağlamında verilen mesajlar ortaya konulmaya çalışılmıştır. Çalışma kapsamında insan ticaretine karşı hazırlanan kampanyalar, Fransız antropolog Claude Lévi-Strauss'un İkili Karşıtlıklar Modeli üzerinden analiz edilmiştir. Elde edilen bulgularda, insan ticaretinin insanlık dışı bir uygulama olarak sunulduğu, insanların emeklerinin belli kişi veya kişiler tarafından sömürüldüğü ve insan ticareti mağdurlarının tüm yasal haklarından mahrum bırakıldığı ortaya konulmuştur. Diğer yandan, insan ticareti mağdurlarının modern çağın köleleri olarak sunulduğu ve ikili karşıtlıklar boyutunda hüznün, esaret, çaresizlik gibi kavramlar üzerinden somutlandığı saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: İnsan Ticareti, İnsan Kaçakçılığı Kölelik, Kampanya, İkili Karşıtlık

* Prof. Dr., Alanya HEP Üniversitesi Sanat ve Tasarım Fakültesi Animasyon Bölümü,
egerol@alanyahep.edu.tr, ORCID: 0000-0001-6342-4298

The Examination of The Campaigns Prepared Against Human Trade Over Claude Lévi-Strauss's Binary Opposition Model In The Context Of Modern Slaveling

Ebru Gülbuğ EROL*

Abstract

Slavery has been a system that hasn't implemented worldwide and has been considered a crime against humanity, after it was banned in the United States in the second half of the 19th century. In contrast, human trafficking, which is now called modern slavery, has maintained its impact and has continued to adversely affect the lives of tens of thousands of people worldwide. At this stage, campaigns have been prepared around the world by official institutions and non-governmental organizations against human trafficking, as slavery in the past. In this study, the messages given in the context of modern slavery in campaigns against human trafficking were tried to be put forward. The campaigns against human trafficking in the scope of the study were analyzed through the Binary Opposition Model of French anthropologist Claude Lévi-Strauss. In the findings obtained, it was found that human trafficking was presented as an inhuman practice, human labor was exploited by a certain person or persons and victims deprived of all legal rights through human trafficking. On the other hand, it was found that victims were presented as slaves of modern age and concretized through concepts such as sadness, captivity and helplessness in the context of binary opposition.

Keywords: *Human Trafficking, Human Smuggling, Slavery, Campaign, Binary Opposition*

* Prof. Dr., Alanya HEP University, Arts and Design Faculty,
egerol@alanyahep.edu.tr, ORCID: 0000-0001-6342-4298

Giriş

Köleliğin geçmişi çok eski zamanlara dayanmaktadır. İlkçağlardan itibaren insanlar, savaş ve istilalar ile farklı ülke ve bölgelerden esir aldıkları insanları köleleştirmiş ve köleleştirilen insanları kendi işlerini yapmaya zorlamıştır. Sosyal güvenlik bağlamında pek çok haktan mahrum olan kölelerin sahiplerine itaat etmeleri istenmiştir. 1776 yılında Amerikan Bağımsızlık Bildirgesi ve 1789 yılında Fransız Devrimi ile özgürlük kavramının önem kazanmaya başlaması, kölelik kavramına karşı dünya genelinde sert muhalefetin gelişmesine yol açmıştır. Nitekim 19. yüzyılın ikinci yarısında ABD’de köleliğin resmî olarak yasaklanması, diğer ülkelerde de köleliğin kaldırılmasına yönelik olumlu bir gelişme olarak ortaya çıkmıştır. 20. yüzyılda Birleşmiş Milletler üyesi tüm ülkelerde resmî olarak kölelik ortadan kaldırılmıştır. Köleliliğin dünya çapında ortadan kalkmasına karşın pek çok kuruluş, köleliğin modern kölelik adıyla insan ticareti üzerinden devam ettiğini belirtmektedir. İnsan ticareti bağlamında insanların bir kısmının emek ve cinsel sömürüye maruz kalmaları, ağır şartlarda ve uzun çalışma sürelerinde zorla çalıştırılmaları, insan ticaretinin kölelik kavramı ile ilişkilendirilmesine neden olmuştur. Özellikle kimi zaman insan ticareti boyutunda çocuk işçiliği, çocuk askerler, genç kızların zorla evlendirilmesi gibi konular kölelik kavramı içerisinde anılmıştır. Bu aşamada insan ticareti modern kölelik olarak adlandırılmaktadır (Davidson, 2010: 244). Bu yolla kamuoyunda insan ticaretine karşı inşa edilen olumsuz algıların güçlendirilmesi ve kitlelerin insan ticaretine karşı harekete geçmesi amaçlanmıştır.

İnsan ticareti ile ilgili literatür incelendiğinde, insan ticaretinin kölelik kavramı ile ilişkilendirildiği alanda çok sayıda akademik çalışmaya rastlanmaktadır. Bunlar içerisinde; Thomas (1993), modern bir kölelik biçimi olarak kadın ve kız çocuklarının genelevlere ticaretini; Doezema (1999), kadın ticareti söylemlerinde beyaz kölelik mitini; Cohen (2003), sınıır köleliği boyutunda çocuk ticaretini; Venkatraman (2003), insan ticareti boyutunda köleliği tespit etmeyi, soruşturmayı ve cezalandırmayı; Fitzgibbon (2003), Afrika’da insan ticaretinin kapsamı ve modern köleliği; Kandathil (2005), küresel cinsel insan ticareti ve insan ticaretine karşı mağdurların korunmasını; Manzo (2005), çocukların sömürülmesi boyutunda

insan ticareti ve köleliği; Burn ve Simmons (2006), Avustralya'da insan ticareti ve köleliği; Torgoley (2006), modernin tezahürü kölelik olarak insan ticareti ve zorla fuhuş; Butkus (2007), köleliğin sona erdirilmesi ve insan ticaretiyle mücadele; Scarpa (2008), modern kölelik olarak insan ticaretini; Tiefenbrun (2008), çocuk askerler, kölelik ve çocuk ticaretini; Sigmon (2008), dünya çapında insan ticareti mağdurlarının belirlenmesi ve günümüz köleliğiyle mücadele; Cullen ve McSherry (2009), kölelik, insan ticareti ve Avustralya'da emeğin sömürülmesini; Kara (2009), modern kölelik olarak cinsel ticareti; Lusk ve Lucas (2009), insan ticareti ve çağdaş kölelik mücadelesini; Bales ve Soodalter (2010), Amerika'da insan ticareti ve köleliliği; Allain (2010), Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi ve kölelik olarak insan ticaretini; Davidson (2010), insan ticareti ve özgürlük sınırlarını; Davidson (2012), insan ticareti köleliği metaforunu; Ngwe ve Elechi (2012), 21. yüzyıl özelinde insan ticareti ve köleliği; Allain (2012), uluslararası hukukta kölelik, insan sömürüsü ve kaçakçılığını; Bekteshi vd. (2012), günümüz köleliği olarak Arnavutluk'ta insan ticaretini; Magliari (2012), Kaliforniya'da emek ve köle insan ticaretini; Patterson (2012), insan ticareti, toplumsal cinsiyet ve köleliği; McGough (2013), günümüz köleliğini sona erdirmeyi ve ABD insan ticareti karşıtı çabalarını; Vijayarasa ve Bello Villarino (2013), insan ticareti, kölelik ve emek sömürüsünün yargılanmasını; Jakobsson ve Kotsadam (2013), uluslararası cinsel köleliğin yasası ve insan ticaretini; George ve Smith (2013), kurumsal sosyal sorumluluk, çocuk kaçakçılığı ve modern köleliği; Snajdr (2013), insan ticareti ve cinsel kölelik mitlerini; Adesina (2014), kölelik boyutunda Nijerya'da yoksulluk ve çocuk ticaretini; Stoyanova (2014), kölelik, zorla çalıştırma ve insan kaçakçılığını; Weitzer (2015), insan ticareti ve çağdaş köleliği; Kempadoo (2015), insan ticaretiyle mücadele ve kölelik karşıtı kampanyalardaki eğilimleri; Bromfield (2016), ABD'de cinsel köleliği ve kadın ticaretini; Vijayarasa (2016), cinsellik, kölelik ve insan ticareti mağduru kadını incelemiştir.

İnsan ticaretini, kölelik boyutunda inceleyen akademik çalışmaların çocuk istismarı, cinsel sömürü, emek sömürüsü, kadın ticareti, insan hakları, insan ticareti mağdurları, kölelik ile mücadele gibi farklı konu ve içeriklerde incelemelerde buldukları ortaya çıkmaktadır. Buna karşın akademik çalışmalar içerisinde insan ticaretini modern kölelik olarak

sunan kampanyaları ele alan herhangi bir çalışmaya rastlanılmamıştır. Bu çalışmada insan ticaretine karşı hazırlanan kampanyalarda modern kölelik bağlamında verilen mesajlar incelenmiştir. Çalışmada «İnsan ticaretine karşı hazırlanan kampanyalarda kölelik bağlamında verilen mesajlar nelerdir?» sorusuna yanıt aranmaya çalışılmıştır. Çalışma kapsamında insan ticaretinin kölelik boyutunda nasıl sunulduğu, hangi görsel öğelere yer verildiği ve hangi mitlerin inşa edilmeye çalışıldığının ortaya çıkarılması amaçlanmıştır. Bu amaçla çalışmada insan ticaretini modern kölelik olarak sunan beş farklı kurumun kampanyasına ait görseller incelenmiştir. Bunlar 2007 yılında İngiltere’de Kölelik Karşıtı Organizasyonu (Anti-Slavery International), 2013 yılında Kanada’da Dünya Vizyonu (World Vision), 2005 yılında Brezilya’da Uluslararası Çalışma Örgütü (International Labour Organization), 2008 yılında Belçika’da Samilia Vakfı (Samilia Foundation) ve 2016 yılında ABD’de Birleşmiş Milletler Uyuşturucu ve Suç Ofisi (United Nations Office on Drugs and Crime) tarafından hazırlanan insan ticareti konulu kampanyalardır. Çalışmada elde edilen bulgular ışığında, kampanyalarda insan ticaretinin olumsuz yanlarının kölelik boyutunda açıklanması hedeflenmektedir. Diğer yandan çalışma, gelecekte yapılması muhtemel insan ticaretine karşı kampanyalar için taslak oluşturması bakımından önem taşımaktadır.

1. Kölelikten İnsan Ticaretine Genel Bakış

Kölelik kavramı, insanların başka insanlar üzerinde mülk sahibi olma ya benzer şekilde haklara sahip olduğu bir sistemi ifade etmektedir. Bir diğer deyişle kölelik insanların başka insanları mülk edinmelerini ifade eden bir kavramdır. Kölelik, ilk kez Hammurabi kanunlarında ortaya çıkmaktadır. Roma İmparatorluğu’nda kölelik, önemli bir ticaret unsuru olmuştur (Emir, 2011: 9). Kölelik; Eski Mısır, Eski Yunan, Babil, Hint ve Asur uygarlıklarında tarihsel-toplumsal olgu halini almıştır (Yılmazcan, 2017: 117). Kölelikte insanların başka insanları para karşılığında satın alması veya başka insanlara satması mümkün olabilmektedir. Köle, hukuksal olarak şahıs tanınmayan, özgürlüğü elinden alınmış kimseyi ifade etmektedir (Tahiroğlu, 1981: 649). Kölelik sisteminde köleleri denetimi altında bulunduran kişilere efendi denmekte ve köleler, efendilerinin denetimleri altında yaşamaktadır. Efendiler, kölelerini herhangi bir ücret ödmeden

çalıştırabilmektedir. Bu nedenle kölelik sisteminde doğrudan bir emek sömürüsü söz konusu olabilmektedir. Kölelerin, özgür olabilmesi tamamen sahiplerinin rızası ile gerçekleşebilmekte, köleler kendi istekleri ile özgür olamamaktadır. Köleler üzerindeki tüm tasarruf efendilere ait olduğu için köleler sahipleri tarafından bir eşya gibi başkalarına para karşılığında satılabilmektedir. Kölelikte ırksal eşitsizlikler önemli rol oynayabilmektedir (Wilkins, 2019: 1). Özellikle siyahilerin köle olarak kullanılması yaygın bir uygulama olmuştur.

Köleliğin hüküm sürdüğü dönemlerde modern anlamda insan haklarından söz edilememektedir. Çünkü kölelerin özgür düşünce yapısına sahip olarak hareket etmesi mümkün olamamakta, köleler tamamen efendilerinin kontrolünde hareket etmektedir. Köleler, efendilerinin verdiği cezalara maruz kalabilmektedir (Bozkurt, 1981: 65). Günümüzde kölelik kavramı üzerine farklı açıklamalar bulunmaktadır. Örneğin bu açıklamalar içerisinde bir kişinin borçlarını ödemek amacıyla belirli bir dönem bir kişi veya gruba hizmet vermesi de kimi durumlarda kölelik tanımı içerisinde yer alabilmektedir. Bu tür köleliklerde, kişi borçlandığı kişiye borç esiri olarak hizmet etmektedir. Kölelerin, baskı altında olması ve kimi zaman da şiddet ve cezalar ile tehdit edilmesi, köleliğin insanlık suçu olarak anılmasına yol açabilmektedir. Bu süreçte köleliğin önlenmesine yönelik yasal düzenlemeye yer verilmektedir (Broad ve Turnbull, 2019: 119). Köleliği önlemeye yönelik çalışmalar 19. yüzyıl itibariyle güçlenmiş, 20. yüzyılda ise resmî olarak kölelik kavramı dünya genelinde tamamen ortadan kaldırılmıştır. Dünya çapında uluslararası hukuk boyutunda bireylerin eşit haklara sahip olduğu ilkesi üzerinden kölelik uygulamasının tarihe karıştığı kabul edilmiştir. Buna karşın kimi zaman bazı ülkelerde yaşanan iç savaşlarda, hukuk düzeninin işlenmesi mümkün olmayabilmekte ve bazı gruplar köle olarak bir takım güçlerin denetimine girmektedir. Ayrıca kölelik iş gücünün sömürülmesi sürecinde de ortaya çıkabilmektedir (Kara, 2017: 1).

Neo-liberal küreselleşme sürecinde köleliğin geçmiş dönemlere kıyasla değişime uğradığına yönelik tartışmalar bulunmaktadır (Güler, 2015: 23). Özgür sayılan bireyler kapsamlı ve zorlayıcı kısıtlamalara maruz kalabilmektedir (Davidson, 2010: 244). Bu süreçte kölelik kavramının günümüzde en yaygın kullanıldığı alanların başında insan ticareti

gelmektedir. İnsan ticareti, kökeni itibarıyla da İlkçağ ve Ortaçağ'a dayanmaktadır. Kapsamlı olarak en son 20. yüzyılda Amerika'da yaşayan siyahilere yönelik uygulanmıştır (Akgün, 2016: 158). İnsan ticareti boyutunda emek ve cinsel sömürü söz konusu olabilmektedir. İnsan ticareti mağdurları da modern çağın köleleri olarak adlandırılabilir (Rezaeian, 2016: 1). Endüstrinin küreselleşmesi ve seks turizminin gelişmesi, modern köleliği ortaya çıkarmıştır (Lusk ve Lucas, 2009: 49). İnsan ticareti, insanın değişim değeri olan bir metaya dönüşmesi sürecini ifade etmesi nedeniyle modern kölelik olarak nitelendirilmektedir (Sayın, 2018: 98). Diğer bir deyişle insan ticareti, günümüzde belirli evrelere uğramakla birlikte köleliğin devamı olarak değerlendirilmektedir. Nitekim insan ticaretinde maruz kalınan pek çok olumsuzluk, geçmiş dönemlerde kölelerin maruz kaldığı olumsuzluklara benzetilmektedir. İnsan ticareti mağdurlarının baskı ve tehdit ile yasal haklarını kullanmalarına izin verilmemesi, tehlikeli çalışma şartlarında ve uzun çalışma saatlerinde çalıştırılmaları ve hak ettikleri ücretleri verilmeden, kimi zaman karın tokluğuna istihdam edilmeleri insan ticaretinin, modern kölelik boyutunda değerlendirilmesine yol açmaktadır. Modern kölelik, sömürü içeren bir uygulama olarak tanımlanabilmektedir (Crane, 2013: 49). Emek sömürüsüne maruz kalan mağdurların, insan tacirleri tarafından çalışma izni olmadığı için buldukları ülkelerden atılma ile tehdit edilmesi, mağdurların doğrudan esaret altına girmesine yol açmaktadır. Bu aşamada işsizlik insan ticaretinin artmasında önemli bir etmendir (Kızılsümer, 2007, 113). Özellikle insan ticareti boyutunda cinsel sömürüye maruz kalarak, seks işçisi olarak çalışan mağdurlar üzerinde daha fazla baskı meydana gelebilmektedir. Seks turizmi olarak da adlandırılan durum ciddi bir sorun olarak değerlendirilmektedir (Cruz vd., 2019: 189). Seks turizminde yüksek kazançların elde edilmesi, insan tacirlerinin bu alana yönelmesine yol açmaktadır. Bu açıdan resmî kurumlar tarafından alınan tüm önlemlere karşı insan ticaretinin önemli bir ayağını oluşturan seks turizmi önlenememektedir. Bu süreçte seks işçiliğine zorlanan mağdurların kaçmalarını engellemek için insan tacirleri sıkı bir kontrol mekanizması kurabilmektedir. Mağdurların, dış dünya ile hiç bir şekilde iletişim kurmasına izin verilmeyebilmektedir. Mağdurlar, buldukları yerden dışarı çıkmaları halinde de sürekli olarak insan tacirleri tarafından takip edilebilmektedir.

İnsan ticareti boyutunda, emek ve cinsel sömürünün haricinde çocuk evlilikleri de modern köleliğin bir uzantısı olarak değerlendirilebilmektedir. Bireyler çocuk yaşlarda kimi zaman maddi bir karşılık sonucu ailelerin rızasıyla, kimi zaman da doğrudan kaçırılma yoluyla zorla evlendirilebilmektedir. Evlilik bağlamında sömürü gerçekleşebilmektedir (Tyldum, 201: 103). Bu aşamada ailelerinden alınan çocuklar, tanımadıkları ülkelerde tanımadıkları kültürlerdeki insanların içerisinde yaşamaya zorlanabilmektedir. Bireyler evlendirildikleri kişi ile ilişkiye girmeye zorlanabilmekte, rızaları dışında genç yaşta hamile kalabilmekte, evin tüm işlerini zorla yapmaya mecbur bırakılabilmektedir. Tüm sosyal haklarından mahrum bırakılan bireyin, aile üyelerine itiraz etmesine izin verilmemekte, aksi bir davranışında ise aile üyeleri tarafından şiddet ve baskıya maruz kalabilmektedir. Bu açıdan insan kaçakçılığına karşı politikalar önem kazanmaya başlamıştır (Efrat, 2016: 34). İnsan ticareti nedeniyle meydana gelebilen tüm bu baskı ve zorlamalar, sivil toplum kuruluşlarının insan ticareti karşıtı dünya genelinde kampanyalar hazırlamasına yol açmaktadır. Hazırlanan kimi kampanyalarda ise insan ticaretinin yol açtığı olumsuzluklar kölelik ile eş değer tutulmaktadır.

İnsan ticareti, zorla çalıştırma, seks işçiliği, çocuk evliliği, çocuk işçiliği, organ-doku ticareti gibi konuları bünyesinde toplamaktadır. İnsan ticaretinin zorla gerçekleştirilmesi ve nihayetinde insan ticaretine maruz kalan kişilerin mağduriyet yaşaması, insan ticaretinin suç olarak nitelendirilmesine yol açmaktadır. İnsan ticareti küresel ölçekte artan organize bir suç hâline gelmiştir (Öztürk ve Ardor, 2007: 79). Bu aşama insan ticaretinde en sık karşılaşılan konuların başından zorla çalıştırma gelmektedir. İnsan ticareti mağdurları, insan tacirlerinin isteği doğrultusunda belirli işleri yapmaya zorlanabilmektedir. Bu aşamada mağdurlar, insan tacirlerinin beyan ettikleri işleri yapmadıklarında tehdit ve baskıya maruz kalabilmektedir. Özellikle insan tacirlerinin mağdurların ailelerine zarar vereceğine yönelik tehditler mağdurların zorla çalıştırılmasının sürmesine yol açabilmektedir. İnsan ticaretinin bir diğer önemli sorunu da seks işçiliğidir. İyi bir yaşam ve iş imkânına kavuşmak vaadiyle farklı ülkelere çalışmak üzere getirilen kadınlar seks işçiliğine maruz kalabilmektedir. Bu süreçte insan tacirleri, kadınları zorla veya gerçek dışı vaatlerle ülkelerinden ayrılmaya zorla-

yabilmektedir. Kadınlar, ülkelerinden ayrıldıklarında, farklı iş kollarında çalışacaklarını planlamakta, insan ticareti mağduru olacaklarını düşünmeden insan tacirlerine güvenmekte ve onların direktiflerinde hareket etmektedir. Buna karşın kadınlar, farklı bir ülkeye geldikleri zaman kendilerine verilen vaatlerin gerçek dışı olduğunu anlamaktadır. Çeşitli vaatlerle gelen kadınlar fuhuş amaçlı istismara maruz kalabilmektedir (Erdal, 2008: 84). Bu aşamada insan tacirleri, kadınların pasaportlarına el koymakta ve dediklerinin yapılmaması durumunda kadınları çalışma izni olmadıkları için yetkililere bildirmekle tehdit etmektedir. Kadınlar ailelerine para göndermek zorunda olduklarında, insan tacirlerinin istediklerini yapabilmektedir. Bu süreçte kadınlar insan tacirlerinin elinde sömürüye maruz kalmaktadır.

İnsan ticaretinin bir diğer önemli konusu da organ-doku ticaretidir. Organ nakli dünya çapında yaygın olarak uygulanmaktadır. Organ ticaretinde insan, meta olarak görülmektedir (Akarçay, 2015: 112). Organ naklinin gelişmesine karşın organ sayılarının yetersiz olması dünya genelinde ciddi bir organ ticaretinin gelişmesine neden olmuştur. (Shimazono, 2007: 955). Organ-doku ticareti hemen hemen her ülkede yasak olmasına karşın uluslararası alanda sık karşılaşılan bir durumdur. Organ ticareti, insan haklarına müdahalede bulunmaktadır (Aydın, 2011: 129). Bu süreçte insan ticareti mağdurları, içinde buldukları ekonomik imkansızlıklar ve zorunluluklar nedeniyle organ-doku ticaretinde organlarını para karşılığında satabilmektedir. Diğer yandan kimi zaman da insan tacirleri, organ-doku ticareti bağlamında insanları kaçırıp zorla organlarını alabilmektedir. Bu aşamada mağdurlar, insan tacirlerinin denetimine geçebilmekte ve özgürlüklerini kaybedebilmektedir.

2. Claude Lévi-Strauss'un İkili Karşıtlıklar Modeli

Göstergebilim, 20. yüzyılın ilk yarısında ortaya çıkan ve zaman içerisinde nitel araştırma yöntemleri içerisinde sık kullanılan bir araştırma yöntemi haline gelen bilim dalıdır. Göstergebilimin temelinde göstergelerin incelenmesi yatmaktadır (Sığırcı, 2016: 29). Göstergeler ise bir kavramın, başka bir kavram yerine ifade edilmesi ve ifade ettiği kavramı insanların zihinlerinde temsil etmesini açıklamaktadır. Göstergebilimdeki temel amaç, göstergeler yoluyla insanların neyi ifade etmek istediklerini ortaya koymaktır. Göstergebilim alanındaki ilk çalışmalar dilbilimciler tarafından

gerçekleştirilmiştir. Bu açıdan göstergebilim bir dönem dilbilimin bir parçası olarak değerlendirilmiş, zaman içerisinde ise göstergebilimin dilbilimini de içine alan geniş bir yelpazeyi kapsadığı ortaya çıkmıştır. Göstergebilim alanındaki çalışmalara Charles Sanders Peirce ve Ferdinand de Saussure öncülük etmiştir (Kalkan Kocabay, 2008: 18-19). Her iki dilbilimci göstergebilim alanına getirdikleri kavram ve açıklamalar ile göstergebilimin tanınmasını ve geliştirilmesini sağlamıştır. Peirce ve Saussure'den sonra Algirdas Julien Greimas, Charles William Morris, Roland Barthes, Roman Jakobson gibi felsefeciler göstergebilimin günümüzdeki şeklini almasını sağlamıştır. Özellikle bu felsefeciler içerisinde Claude Lévi-Strauss (1908-2009) önemli yer tutmaktadır (Rifat, 2013: 153). Lévi-Strauss'un ortaya koyduğu göstergebilim modeli, göstergelerin anlamlandırılması sürecine farklı bir bakış açısı sunmuştur. Bu aşamada Lévi-Strauss ile temellenen göstergebilimsel analiz, kültürler arasındaki farklılıkların temelinin ve anlamlandırma süreçlerini ortaya çıkarmaya çalışmaktadır.

Lévi-Strauss, 1930'lu yıllarda Brezilya'da yerel kabileler üzerine yaptığı incelemeler sonucunda göstergebilim alanına yeni bir anlayış kazandırmıştır (Lévi-Strauss, 2018a: 28). Lévi-Strauss araştırmaları sonucunda ilkel kabilelerin yaban olarak adlandırılmasının doğru olmadığını savunmuştur. Lévi-Strauss, ilkel kabilelerin modern toplumların yaşantısını benimsememiş olmalarından dolayı yaban olarak adlandırıldıklarını belirtmiştir. Lévi-Strauss ilkel toplumların modern yaşam tarzını benimsememelerinin altında bazı nedenlerin olduğunu savunmuştur (Lévi-Strauss, 2014: 60). Buna aşamada Lévi-Strauss, modern toplumlar ile ilkel toplumların yaşantısı arasında karşılaştırmalar yaparak yeni tartışma konuları başlatmıştır. İlkel topluluk üyelerinin, toplayıcılık ve avcılık konusunda modern toplum üyelerinden daha bilgili olabileceğini savunmuştur. Örneğin, toplayıcılık ile uğraşan ve geçimlerini doğrudan toplayıcılık ile sağlayan bir kabile üyesinin, yüzlerce bitkiyi tanıyabildiğini ve bu bitkilerin hangi tedaviler için kullanılabildiğini bildiğini belirtmiştir. Buna karşın modern toplum üyelerinin, yaban olarak adlandırılan ilkel toplum üyeleri kadar bitkiler konusunda bilgili olmadığını aktarmıştır. Lévi-Strauss, tüm bu süreçte ilkel toplumların değişime uğramadığı için yaban kabul edildiğini savunmuştur (Lévi-Strauss, 2017: 42). Kendisini modern olarak addeden

kültürler, yaşadıkları değişimlerin diğer toplumlarda da gerçekleşmesini isteyebilmektedir. Bu aşamada bir kültür, kendisi gibi değişime uğramayan ve eski yaşantısını sürdüren kültürlere yönelik olumsuz bir tavır takınarak, onları kendi inşa ettikleri modernlik algısının dışında tutabilmektedir.

Lévi-Strauss, modern toplum üyelerinin belirli bir yaşam statüsüne kavuşabilmek için gün içerisinde uzun saatler çalışabildiğini belirtmiştir. Buna karşın ilkel kabile üyelerinin günde bir kaç saatlik çalışmayla temel ihtiyaçlarını karşılayabildiklerini ve günün geri kalanında özgürce hareket edebildiklerini aktarmıştır. Diğer yandan Lévi-Strauss, modern toplumlar tarafından meydana getirilen farklı ideolojilerin veya siyasi akımların kendilerini en iyi yönetim biçimi olarak lanse ettiklerini ve birbirleriyle mücadele içerisine girdiklerini söylemiştir. İdeolojiler arasındaki mücadelelerin de modern toplumlarda savaşa yol açtığını ve savaşlarda çok sayıda insanın yaşamını yitirdiğini belirtmiştir. Buna karşın ilkel toplumların sayılarının sabit kaldığını, doğanın kendilerine sunduğu imkânları kullanarak yaşamlarını sürdürdüklerini ve savaşlara yer vermeden varlıklarını koruduklarını aktarmıştır. Lévi-Strauss, bir toplumun ilkelik sorununun, toplumun komşu kültürler ile kıyaslandığında ortaya çıkabildiğini savunmuştur (Lévi-Strauss, 2012: 163). Lévi-Strauss, toplumların kendileri dışındaki toplumları yaban olarak değerlendirebildiğini belirtmiştir. Nitekim toplumların kendilerine benzer kültüre, yaşam tarzına ve kurallara sahip olmayan toplulukları kimi zaman düşman olarak sınıflandırılabilirdiğini açıklamıştır. Lévi-Strauss, toplumların kendilerini iyi, medeni, insani gibi olumlu kavramlar üzerinden, diğer toplulukları ise kötü, barbar, geri kalmış gibi olumsuz kavramlar üzerinden aktarabildiğini söylemiştir (Lévi-Strauss, 2016: 27). Bu süreçte topluluklar arasında ikili karşılıkların oluşmasına yol açmaktadır (Yaylagül, 2017: 122). Lévi-Strauss, somutlama mantığı adını verdiği İkili Karşıtlıklar Modeli'nde iki farklı grubun birbirlerini sınıflandırmasında zıt olan kavramları kullanabildiğini aktarmaktadır. İkili Karşıtlıklar Modeli'ne göre bir toplum kendisini olumlu soyut kavramlar üzerinden sınıflandırırken, rakibini veya karşıt grubu olumsuz soyut kavramlar üzerinden sınıflandırabilmektedir. Lévi-Strauss'un ikili ayrımında doğa ve kültür ön plana çıkmaktadır (Lévi-Strauss, 2018b: 167). Bu şekilde kültürel değerlerin ne şekilde doğa ile ilişkilendirilmeye çalışıldığı gösterebilimin konusu olmaktadır.

Lévi-Strauss, somutlama mantığının dışında mitler üzerinde durmaktadır. Mit, insanların çevresinde yaşanan gerçeklikleri tanımlamak, onlara anlam yüklemek ve yaşamı anlamlandırmak amacıyla oluşturulan öyküleri ifade etmektedir (Fiske, 2017: 185). Mitler, gerçeklik değil, yalnızca gerçekliğin arayışında ortaya çıkan açıklamalardır. Lévi-Strauss mitleri, illüzyon olarak tanımlanmaktadır (Lévi-Strauss, 2013: 137). Mitler, toplum içerisinde kalıp yargıların oluşması, toplumun sosyal hayatta neye inanıp neye inanmayacağı ve neyin doğru neyin yanlış olacağı konusunda belirleyici olabilmektedir. Mitler yoluyla insanlar belirli bir düşünce yapısı içerisinde bulunabilmektedir. Mitler, insanlar tarafından oluşturulmasına karşın zaman içerisinde yaşamın gerçeklikleri olarak kabul edilebilmektedir. Lévi-Strauss mitlerin gelenek ve görenekler ile toplumdan alındığını savunmuştur (Lévi-Strauss, 2018c: 40).

İkili Karşıtlıklar Modeli'nde göstergeler üzerinde kültürden kültüre farklı anlamlandırmaların olduğu belirtilmektedir. Bu aşamada bir gösterge bir kültürde olumlu olarak nitelendirilirken başka bir kültürde olumsuz olarak sunulabilmektedir. Göstergelerin kültürlere göre farklılaşmasındaki temel neden kültürlerin anlamları karşıtlıklar üzerine kurgulamasıdır. Bir kültür kendisi gibi olmayan diğer kültüre ait kavramları ve nesnelere olumsuz soyut kavramlar üzerinden somutlayabilmektedir. Benzer şekilde olumsuz olarak somutlanan kültür de karşı kültüre ait kavram ve nesnelere olumsuz olarak sunulabilmektedir. Bu süreçte göstergebilim kültürler tarafından göstergelere yüklenen anlamların ortaya çıkarılmasına çalışılmaktadır. İkili karşıtlıklar, olumlu ve olumsuz soyut kavramlar üzerinden gerçekleşmektedir (Çetin vd., 2018: 257). Olumlu ve olumsuz soyut kavramlar üzerinden gerçekleştirilen anlamlandırmaların ne şekilde temellendiği doğrudan göstergebilimin konusu olmaktadır. Göstergebilimsel analiz, ikili karşıtlıklar boyutunda kültürlerin birbirlerine yönelik gerçekleştirdiği somutlamaları ortaya koymaya çalışmaktadır. Bu yolla kültürlerin, karşılıklı olarak birbirlerini göstergeler üzerinden ne şekilde anlamlandırdığının anlaşılması amaçlanmaktadır.

Kültürler, ikili karşıtlıklar üzerinden birbirlerine karşı kalıp yargılar meydana getirmektedir. Bu açıdan kültür içerisinde simge, kod ve kavramlar belirli anlamlar üzerinden aktarılmaktadır. Bu anlamlar kültür

içerisindeki söylenti, hikâye, rivayet vb. anlatımlar ile mümkün olmaktadır. Kültür içerisinde yaşayan insanların da bu anlatılar üzerinden belirli anlamlandırmaları yapmaları istenmektedir. Diğer bir deyişle kültür, deneyimleri doğrultusunda zaman içerisinde belirli yargılara varmış ve bu yargıları gerçeklik olarak kitlelere sunmuştur. İnsanların kültür içerisinde kimin dost, kimin düşman olduğuna, neyi yapıp, ne yapmaması gerektiğine ve hatta neyin doğru neyin yanlış olduğuna bu yargılar yoluyla karar vermesi istenmektedir. Kültürel olan doğanın içerisinde temellendirilmektedir (Fiske, 2017: 257). Kültürel olanın doğallaştırılması ile birlikte kültür içerisinde inşa edilen gerçeklikler, doğanın gerçeklikleri olarak sunulmaya başlanmaktadır. Diğer yandan bir kültürün değerlerinin doğal gerçeklik olarak aktarılması, kültürün düşünce yapısının, davranışlarının ve kanunlarının meşrulaştırılmasının bir aracı olarak kullanılabilir. Çünkü insanların uymak zorunda oldukları kurallar ve düşünce tarzı kültürün değil doğanın gereklilikleri gibi aktarılabilir. Göstergibilim, kültürün bu kalıp yargılara nasıl vardığını ve karşısındaki kültürü nasıl konumlandığını ele almaya çalışmaktadır. Bu açıdan göstergelerin kültür boyutunda inşa edilen ikinci anlamlarının ortaya çıkarılması hedeflenmektedir. Göstergibilim bu açıdan kültürün oluşturduğu algıları ortaya koymayı amaçlamaktadır.

Çalışma kapsamında incelenen insan ticareti karşıtı kampanyalarda kölelik boyutunda oluşturulan ikili karşıtlıklar ve inşa edilen mitler ortaya konulmaya çalışılmıştır. Bu şekilde insan ticareti mağdurlarının ve insan tacirlerinin hangi soyut kavramlar üzerinden somutlandığı açıklanmaya çalışılmıştır. Kampanyaların göstergibilimsel analizi sonucunda, kamuoyunun ikili karşıtlıklar bağlamında insan ticareti mağdurlarına ve insan tacirlerine bakış açısının yansıtılması amaçlanmıştır. Diğer yandan kampanyaların hangi bağlamda insan ticaretini kölelik ile ilişkilendirdiği göstergeler üzerinden oluşturulan anlamlandırmaların çözümlenmesiyle açığa çıkarılmasına çalışılmıştır.

3. İnsan Ticaretini Modern Kölelik Bağlamında İnceleyen Kampanyaların İkili Karşıtlar Modeli Üzerinden İncelenmesi

Çalışmanın bu kısmında, Kölelik Karşıtı Organizasyonu (Anti-Slavery International), Dünya Vizyonu (World Vision), Uluslararası Çalışma Örgütü (International Labour Organization), Samilia Vakfı (Samilia Foundatiton) ve Birleşmiş Milletler Uyuşturucu ve Suç Ofisine (United Nations Office on Drugs and Crime) ait kampanyalara ait görseller, İkili Karşıtlıklar Modeli üzerinden incelenmiştir.

Çalışmada insan ticaretini modern kölelik olarak sunan kampanyalar incelenmiştir. Yapılan inceleme sonucunda kampanyaların tümünün içerik ve konu bakımından beş farklı tema üzerinde odaklandığı ortaya çıkmıştır. Beş kampanya, kampanyaların tümünde verilen mesajları en iyi şekilde yansıtılacağı düşünülerek amaçlı örneklem metodu kullanılarak belirlenmiştir. Diğer yandan seçilen kampanyaların göstergebilimsel analize tabi tutulabilmesi, örneklem olarak seçilmesindeki bir diğer nedeni oluşturmaktadır.

3. 1. Kölelik Karşıtı Organizasyonunun kampanyası

Kölelik Karşıtı Organizasyonu (Anti-Slavery International), köleliği sona erdirmek için, başta Avrupa, Afrika ve Asya'da projelere yer veren ve tüm dünyayı kapsayan bir yapılandırma. Yerel örgütler ile birlikte kölelikten etkilenenlerin özgürlüğünü güvence altına almak için çalışmakta ve köleliğe karşı yasaların etkili bir şekilde uygulanması için faaliyet yürütmektedir (AS, 2019). Kampanya, 2007 yılında İngiltere'de Saatchi & Saatchi reklam ajansı tarafından hazırlanmıştır. Kampanya iki temel görsel üzerinden yürütülmüştür. Kampanyada insan ticareti sonucu mağdur edilen insanlar konu edilmiştir. Kölelik Karşıtı Organizasyonunun kampanyasında soluk tonlar içerisinde bir tır görseline yer verilmektedir. Tırın römorku içerisinde sıkışık halde bulunan insanlar görülmektedir. Posterin altında "İnsan ticareti, modern köleliktir. Yöntemler değişiyor ama insanlar hala acı çekiyor" yazıları yer almaktadır.

Resim 1. Kölelik Karşıtı Organizasyonunun Kampanyası

(Kaynak: ADS, 2019a)

Gösterilen açıdan analiz edildiğinde posterde, geçmişte gemilerde taşınan siyahi kölelere vurgu yapılmaktadır. Amerika kıtasına çalıştırılmak üzere gönderilen siyahilere atıfta bulunarak, modern yüzyılda insan ticareti yoluyla insanların kölelik dönemlerindeki gibi taşındığı aktarılmaktadır. Posterde “İnsan ticareti insanların özgürlüğünü kaybetmesine yol açmaktadır” miti inşa edilmektedir. Posterde insanların, insan ticareti nedeniyle tıpkı kölelik dönemlerindeki gibi acı çektiği belirtilmektedir. Posterde insan ticareti mağdurları emek, insan tacirleri ise esaret soyut kavramları üzerinden somutlanmaktadır. Kampanya kapsamında insan ticareti mağdurlarının yaşadıkları sıkıntılara dikkat çekilmeye çalışılmıştır. Bu aşamada ikili karşıtlıklar doğrudan insan ticareti mağdurları ve insan tacirleri üzerinden aktarılmıştır. İnsanların daha özgür olabilmek için insan ticaretine yöneldikleri, buna karşın insan tacirlerinin ellerinde esaretle yüzleştikleri mesajı verilmektedir. Bu yolla insanların insan ticareti nedeniyle maruz kaldıkları acılara dikkat çekilerek, toplum genelinde insan ticareti ile ilgili olarak duyarlılık oluşturulması amaçlanmaktadır.

Tablo 1. Kölelik Karşıtı Organizasyonunun Kampanyası

Somut Kavramlar	
İnsan ticareti mağdurları	İnsan tacirleri
Soyut Kavramlar	
Özgürlük	Esaret

Posterde yer alan insanlar, dünya genelinde insan ticareti mağdurlarının metonimi¹ olarak ön plana çıkarılmaktadır. Böylece kampanya, tüm insan ticareti mağdurlarına yönelik mesaj vermektedir. Posterde kullanılan

¹ Metonimi, aralarında benzerlik bulunan iki kavramdan birinin diğerini veya parçanın bütünü temsil etmesidir.

tır gösteren olarak bir aracı ifade ederken, gösterilen olarak mağduriyeti temsil etmektedir. Diğer yandan tır, esaret metaforu² olarak kullanılmıştır. İnsanların tırın içerisinde olması ve dışarı çıkamaması özgürlüklerinin ellerinden alındığını ifade etmektedir. Düzanlam boyutunda, tır içerisinde bulunan insanlar görülürken, yananlam boyutunda insan ticareti mağdurlarının maruz kaldıkları zorluklara yönelik mesaj verilmektedir.

3. 2. Dünya Vizyonu Kurumunun kampanyası

Dünya Vizyonu (World Vision), insani yardım, kalkınma ve savunma kuruluşudur (WVI, 2019). Kampanya, 2013 yılında Kanada'da KBS+ reklam ajansı tarafından hazırlanmıştır. Kampanya dört temel görsel üzerinden yürütülmüştür. Dünya Vizyonu Kurumunun kampanyasında siyahı küçük bir çocuğun taş kırmakta olduğu gösterilmektedir. Kampanyada insan ticareti sonucu emek sömürsüne maruz kalan çocuklar konu edilmiştir. Küçük çocuğun taşları kırarken toz içinde olduğu aktarılmaktadır. Küçük çocuğun üzerinde büyük bir fiyat etiketi olduğu görülmektedir. Küçük çocuğun üzerinde yer alan etikette "Özel fiyat, 59, 99 dolar" yazmaktadır. Posterin üzerinde "Bazı şeyler asla satılmamalı" yazısı bulunmaktadır.

Resim 2. Dünya Vizyonu Kurumunun Kampanyası

(Kaynak: ADS, 2019b)

2 Metafor, bir kavramın başka bir kavram yerine eğreti biçimde kullanılmasıdır.

Gösterilen açıdan incelendiğinde posterde insanların, insan ticaretinde kölelik dönemlerinde olduğu gibi para ile satılabildikleri aktarılmıştır. Bu aşamada insanların emeklerinin insan tacirleri tarafından sömürüldüğüne yönelik algı oluşturulmak istenmektedir. Posterde yer alan siyah küçük çocuğun üzerinde bulunan fiyat etiketi, insan emeğinin insan ticareti ile sömürüldüğü mesajını vermektedir. Çocuğun görsel kodlar içerisindeki sunumu ile insanların insan ticaretinden olumsuz yönde etkilendiğine atıfta bulunmaktadır. Posterde “İnsan ticareti insanların emeğini sömürmektedir” miti inşa edilmektedir. Posterde insan ticareti mağdurları emek, insan tacirleri ise sömürü soyut kavramları üzerinden somutlanmaktadır. Kampanya kapsamında insan tacirlerinin insan ticareti yoluyla insanlar üzerinde kurdukları denetim ile emek sömürüsüne yol açtıkları ve insanların emeğini fiyat barkotlu bir ürünmüş gibi sattığı aktarılmaktadır. Bu aşamada insanların insan ticareti ile düştüğü zor duruma yönelik çocuk işçi ve fiyat barkodu üzerinden mesaj verilmesi amaçlanmıştır.

Tablo 2. Dünya Vizyonu Kurumunun Kampanyası

Somit Kavramlar	
İnsan ticareti mağdurları	İnsan tacirleri
Soyut Kavramlar	
Emek	Sömürü

Posterde yer alan çocuk, dünya genelinde insan ticareti mağduru tüm çocukların metonimi olarak ön plana çıkarılmaktadır. Böylece kampanya, insan ticareti mağduru tüm çocuklara yönelik mesaj vermektedir. Posterdeki fiyat etiketi, modern köleliğin bir simgesi olarak kullanılmaktadır. Posterdeki fiyat etiketi gösteren olarak sıradan bir fiyat ifade eden yazıyı, gösterilen olarak ise emek sömürüsünü temsil etmektedir. Çocuğun elindeki çekiç ile çalışması, çocukların insan ticareti sonucu maruz kaldığı olumsuz durumu yansıtmaktadır. Düzanlam boyutunda, elindeki çekiç ile taşları kırmakta olan bir çocuk, yananlam boyutunda ise insan ticareti sonucu emek sömürüsüne maruz kalan çocuk işçiler aktarılmaktadır.

3. 3. Uluslararası Çalışma Örgütünün kampanyası

Uluslararası Çalışma Örgütü (International Labour Organization, ILO), 1919 yılından bu yana, 187 üye devletin hükümetlerini, işverenlerini ve

*İnsan Ticaretine Karşı Hazırlanan Kampanyaların Modern Kölelik Bağlamında
Claude Lévi-Strauss'un İkili Karşıtlıklar Modeli Üzerinden İncelenmesi*

işçilerini bir araya getiren, çalışma standartlarını belirleyen, politikalar geliştiren ve tüm kadın ve erkekler için uygun işleri teşvik eden programlar tasarlayan bir organizasyondur (ILO, 2019). Kampanya, 2005 yılında Brezilya'da Almap BBDO reklam ajansı tarafından hazırlanmıştır. Kampanya üç temel görsel üzerinden yürütülmüştür. Kampanyada insan ticareti sonucu emek sömürsüne maruz kalan insanlar konu edilmiştir. Uluslararası Çalışma Örgütü'nün kampanyasında bir çuval bezinin üzerinde siyahi birinin eli olduğu görülmektedir. Posterde siyahi kişinin elinin üzerinden çuvalda yer alan dikiş ipinin geçtiği aktarılmaktadır. Posterde "Belki sen bilmiyordun ama dünyadaki işçilerden 20 milyonundan fazlası hala köledir" yazısı yer almaktadır.

Resim 3. Uluslararası Çalışma Örgütü'nün Kampanyası

(Kaynak: ADEEVEE, 2019a)

Gösterilen boyutunda ele alındığında posterde insan tacirlerinin, insanların emeklerini sömürdüğü mesajı verilmektedir. Nitekim posterde yer alan siyahi kişinin elinin üzerinde yer alan dikiş izi, insanların insan ticareti neticesinde çalışmaya zorlandıklarına atıf yapmaktadır. İnsan ticareti mağdurlarının uzun saatler çalışması, işin insanı esir alması şeklinde posterde yansıtılmaktadır. Diğer yandan posterde yer alan istatistikî bilgiler üzerinde de dünya genelinde modern köleliğin sürdüğü aktarılmaktadır. Posterde "İnsan ticareti insanların emeğini sömürmektedir" miti inşa edilmektedir. Posterde insan ticareti mağdurları emek, insan tacirleri ise sömürü soyut kavramları üzerinden somutlanmaktadır. Kampanyada insanların, insan ticareti nedeniyle özgürlüğünü kaybettiği mesajı verilmektedir. İnsanların

özgürlüğünü kaybetmesi nedeniyle de hüznün duygusu ön plana çıkarılarak, kitlelerin insan ticaretine karşı harekete geçmesi telkin edilmektedir.

Tablo 3. Uluslararası Çalışma Örgütü'nün Kampanyası

Somut Kavramlar	
İnsan ticareti mağdurları	İnsan tacirleri
Soyut Kavramlar	
Emek	Sömürü

Posterde yer alan el, dünya genelinde insan ticareti mağdurlarının metoni-mi olarak ön plana çıkarılmaktadır. Böylece kampanya, tüm insan ticareti mağdurlarına yönelik mesaj vermektedir. Posterde kullanılan dikiş ipi gösteren olarak sıradan bir ipliği, gösterilen olarak emek sömürsünü temsil etmektedir. Diğer yandan dikiş ipi, esaret metaforu olarak kullanılmıştır. Dikiş ipinin elin üzerine geçmesi, insanların çalışmaya mecbur bırakıldığı mesajını vermektedir. Düzanlam boyutunda, bir elin üzerinden dikiş ipi geçtiği aktarılırken, yananlam boyutunda insan ticareti mağdurlarının maruz kaldıkları emek sömürsü kitlelere sunulmaktadır.

3. 4. Samilia Vakfının kampanyası

Samilia Vakfı (Samilia Foundatiton), insan ticaretine karşı mücadelede bulunan bir organizasyondur (Samilia, 2019). Kampanya, 2008 yılında Belçika'da Mccann Erickson reklam ajansı tarafından hazırlanmıştır. Kampanya üç temel görsel üzerinden yürütülmüştür. Kampanyada insan ticareti sonucu emek sömürsüne maruz kalan insanlar konu edilmiştir. Samilia Vakfının kampanyasında üzerinde şişe bulunan bir tepsiyi taşıyan el gösterilmektedir. Posterde yer alan elin tepsi ve şişe ile bütünleştiği görülmektedir. Nitekim şişe ve tepsinin posterde insan derisi rengini aldığı ve insan vücudunun bir parçasıymış gibi sunulduğu ortaya çıkmaktadır. Posterde “Bazı insanlar işlerine çok bağlıdır. İnsan ticareti. Onu umursamazlık etme” yazısı bulunmaktadır.

Resim 4. Samilia Vakfının Kampanyası

(Kaynak: ADEEVEE, 2019b)

Gösterilen açıdan analiz edildiğinde, posterde tepsiyi tutan el görseli ile insanların insan ticareti nedeniyle insan tacirlerinin esareti altına girdiği mesajı verilmektedir. İnsan tacirlerinin insanları uzun saatler çalıştırdığını aktarabilmek için posterde elin tepsi ile yapışık olduğu şekilde görsel oluşturulmuştur. Böylece insanların özgürlüklerini kaybettikleri ve doğrudan insan tacirlerinin denetimine girdikleri algısı oluşturulmuştur. Posterde “İnsan ticareti insanların özgürlüğünü kaybetmesine yol açmaktadır” miti inşa edilmektedir. Posterde insan ticareti mağdurları özgürlük, insan tacirleri ise esaret soyut kavramları üzerinden somutlanmaktadır. Kampanya kapsamında insan ticareti sonucunda meydana gelen zorlu çalışma saatlerine atıf yapılmaktadır. İnsanların uzun saatler çalışarak, sosyal hayattan izole olduklarına ve insan tacirlerinin insanların emeklerini sömürdüğüne yönelik algı inşa edilmek istenmektedir.

Tablo 4. Samilia Vakfının Kampanyası

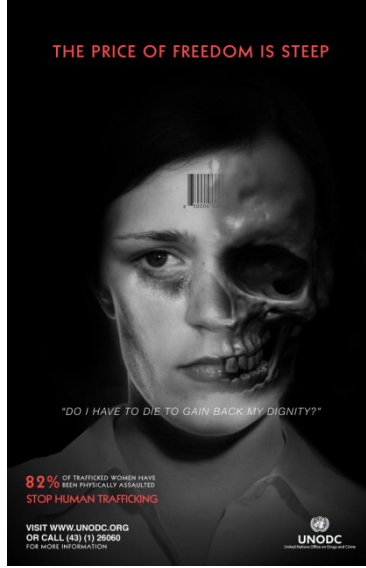
Somut Kavramlar	
İnsan ticareti mağdurları	İnsan tacirleri
Soyut Kavramlar	
Özgürlük	Esaret

Posterde yer alan el, dünya genelinde insan ticareti mağdurlarının metonimi olarak ön plana çıkarılmaktadır. Böylece kampanya, tüm insan ticareti mağdurlarına yönelik mesaj vermektedir. Posterde kullanılan tepsi gösteren olarak sıradan bir nesneyi, gösterilen olarak emek sömürsünü temsil etmektedir. Diğer yandan tepsi, esaret metaforu olarak kullanılmıştır. Elin, taşıdığı tepsiyle bütünleşmesi insanların uzun süre çalıştığına yönelik mesaj vermektedir. Düzanlam boyutunda, elin tepsi ile bütünleşmesi, yananlam boyutunda insan ticareti mağdurlarının emek sömürsü aktarılmaktadır.

3. 5. Birleşmiş Milletler Uyuşturucu ve Suç Ofisinin kampanyası

Birleşmiş Milletler Uyuşturucu ve Suç Ofisi (United Nations Office on Drugs and Crime, UNODC), 1997 yılında Viyana Birleşmiş Milletler Ofisinde Birleşmiş Milletler Uluslararası Uyuşturucu Kontrol Programı (UNDCP) ile Suç Önleme ve Ceza Adaleti Bölümünün birleştirilmesiyle Uyuşturucu Kontrol ve Suç Önleme Ofisi olarak kurulmuş bir Birleşmiş Milletler ofisidir (UNODC, 2019). Kampanya, 2016 yılında ABD’de hazırlanmıştır. Kampanya tek görsel üzerinden yürütülmüştür. Kampanyada insan ticareti sonucu fiziksel şiddete maruz kalan kadınlar konu edilmiştir. UNODC’un kampanyasında siyah arka planda bir kadın görseline yer verildiği görülmektedir. Kadın resminin sol tarafında kadının şiddet gördüğü aktarılırken, sağında ise kadının iskeleti ön plana çıkarılmaktadır. Kadının resminin solunda kadının üzgün olduğu belirtilirken, başında da fiyat etiketi yer almaktadır. Posterin üstünde «Özgürlüğün bedeli çok yüksektir», altında ise “Onurumu geri kazanabilmek için ölmek mi zorundayım? İnsan ticareti mağduru kadınların %82’si fiziksel şiddete maruz kalmaktadır” yazısı bulunmaktadır.

Resim 5. Birleşmiş Milletler Uyuşturucu ve
Suç Ofisinin Kampanyası

(Kaynak: BEHANCE, 2019)

Gösterilen açıdan incelendiğinde posterde doğrudan insan ticareti mağdurlarının maruz kaldıkları olumsuzluklara değinildiği ortaya çıkmaktadır. Posterde yer alan kadın görselinin yüzünün yara içerisinde olması, insan ticareti mağdurlarının, insan tacirlerinin fiziksel şiddetine maruz kaldığı algısını oluşturmaktadır. Diğer yandan posterde kadın görselinin üzerinde yer alan fiyat etiketi ile insan ticareti mağdurlarının tıpkı bir eşya gibi para ile satıldıkları mesajı verilmektedir. Son olarak posterdeki kadının sol tarafının iskelet şeklinde sunulması ile insan ticareti nedeniyle kimi zaman insanların hayatlarını kaybedebildikleri aktarılmaktadır. Posterde “İnsan ticareti insanların ölümüne yol açabilmektedir” miti inşa edilmektedir. Posterde insan ticareti mağdurları yaşam ve hoşgörü, insan tacirleri ise ölüm ve zulüm soyut kavramları üzerinden somutlanmaktadır. Kampanya kapsamında insan ticareti mağdurlarının maruz kaldıkları temel olumsuz sonuçlardan bazılarını yer verilerek kitleler üzerinde hüznün duygusu oluşturulmak istenmektedir. Oluşturulan hüznün duygusu ile de insan ticaretine yönelik farkındalık meydana getirilmesi amaçlanmaktadır.

Tablo 5. Birleşmiş Milletler Uyuşturucu ve Suç Ofisinin Kampanyası

Somut Kavramlar	
İnsan ticareti mağdurları	İnsan tacirleri
Soyut Kavramlar	
Yaşam	Ölüm
Hoşgörü	Zulüm

Posterde yer alan kadın, dünya genelinde insan ticareti mağduru tüm kadınların metonimi olarak ön plana çıkarılmaktadır. Böylece kampanya, tüm insan ticareti mağduru kadınlara yönelik mesaj vermektedir. Posterde kullanılan kurukafa gösteren olarak bir insan kemiğini, gösterilen olarak mağduriyeti temsil etmektedir. Fiyat etiketi, esareti simgelemektedir. Diğer yandan kurukafa, baskı metaforu olarak kullanılmıştır. Düzenlem boyutunda, kadın fotoğrafı ve kuru kafa yan yana görülürken, yanlan boyutunda insan ticareti mağduru kadınların maruz kaldıkları şiddete yönelik mesaj verilmektedir.

Sonuç

Çalışmada incelenen tüm kampanyalarda ikili karşıtlıkların doğrudan insan ticareti mağdurları ve insan tacirleri üzerinden sunulduğu görülmüştür. Bu süreçte insan ticareti mağdurlarının özgürlük ve emek, insan tacirlerinin ise esaret ve sömürü kavramları üzerinden somutlandığı ortaya çıkmıştır. Böylece kampanyalarda kitlelerin dikkatini insan ticareti mağdurlarının üzerine çekebilmek için insan tacirleri üzerinden zıt soyut kavramlar inşa edilmiştir. Posterlerde «İnsan ticareti insanların emeğini sömürmektedir» ve «İnsan ticareti insanların özgürlüğünü kaybetmesine yol açmaktadır» mitleri inşa edilmiştir. Kampanyalarda yer alan posterlerde insanların insan ticareti nedeniyle sömürüye maruz kaldıkları ve esaret altına girerek özgür şekilde hareket etmelerinin engellendiği mesajı verilmiştir. Bu süreçte posterlerde oluşturulan hüznü duygusu ile insan ticaretine yönelik kamuoyunda duyarlılık oluşturulması amaçlanmıştır.

Kampanyalarda insan ticareti kölelik boyutunda emek sömürüsü olarak gösterilmiş, günümüzde de insan ticareti mağdurlarının tıpkı kölelik döneminde olduğu gibi emek sömürüsüne maruz kalabildiği aktarılmıştır.

Diğer yandan insan ticaretinin insanların özgürlüğünü tamamen ortadan kaldırdığı yansıtılmıştır. Emek sömürüsüne maruz kalan kişiler modern köleler olarak sunulmuştur. Gelecekte insan ticaretini kölelik boyutunda inceleyen akademik çalışmaların; dünya genelinde insan ticaretinin kölelik açısından yol açtığı olumsuzlukları daha fazla istatistiki veriler üzerinden ortaya koyması, kölelik bağlamında insan ticaretinden emek ve cinsel sömürü boyutunda mağdur olanlara doğrudan yer vermesi; insan ticareti mağdurlarının yaşadıkları olumsuzlukların daha ayrıntılı ve kapsamlı olarak açıklanması ile kampanyaların kitleler üzerindeki ikna gücü olumlu yönde etkilenebilecektir.

Genel olarak değerlendirildiğinde kampanyalarda, insan ticaretinin kitlelere kölelik olarak sunulmasıyla insan ticaretine yönelik toplum genelinde farkındalık oluşturulduğu söylenebilmektedir. Diğer yandan insan ticareti mağdurlarının olumlu, insan tacirlerinin olumsuz soyut kavramlar üzerinden aktarılması ile insan ticaretinin toplum üzerinde meydana getirdiği tahribata dikkat çekilmeye çalışılmıştır. Kampanyalarda kavramların belirli somutlamalar üzerinden aktarılması ve kitlelerin hüznü duygusuna hitap edilmesi bakımından kampanyaların kitleler üzerinde insan ticaretiyle ilgili olarak belirli bir etki bırakabileceğinden söz edilebilmektedir. Buna karşılık kampanyalarda dünya genelinde insan ticaretine yönelik kapsamlı istatistiki verilerin aktarılmamasının kampanyalar için önemli bir eksiklik olduğu söylenebilmektedir. Nitekim insan ticaretinin boyutu ve ciddiyeti hakkında kamuoyunda genel bir algının oluşabilmesi için insan ticaretinin dünya genelindeki etkilerini yansıtan istatistiki verilerin kampanyalarda kullanılması önem taşımaktadır. Diğer yandan kampanyalarda verilen mesajların kitleler nezdinde etkisinin artırılabilmesi için gerçek insan ticareti mağdurlarının ifadelerine kampanyalarda yer verilmesinin önem taşıyacağı düşünülmektedir. Bu şekilde kampanyalarda doğrudan birinci kaynaklar üzerinden mesajların kitlelere aktarılması sağlanmış olacaktır.

Çalışma kapsamında insan ticaretine karşı hazırlanan kampanyalarda insan ticaretinin kölelik bağlamında ne şekilde sunulduğu ortaya konulmaya çalışılmıştır. Bu yolla kampanyalarda kölelik ile insan ticareti kavramlarının nasıl ilişkilendirildiğine ışık tutulması amaçlanmıştır. Çalışmanın kölelik bağlamında insan ticareti üzerine yapılan incelemeler için

önemli bir kaynak teşkil edeceği düşünülmektedir. Buna karşın çalışmada elde edilen bulgular, insan ticaretine karşı hazırlanan kampanyaların kitleler üzerindeki etkisini ortaya koymamaktadır. Bu açıdan gelecek çalışmaların insan ticaretine karşı hazırlanan kampanyaların kitleler üzerindeki etkisini incelemesinin alana katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Kaynakça

Adesina, O. S. (2014). Modern Day Slavery: Poverty and Child Trafficking in Nigeria. *African Identities*, 12(2), 165-179.

ADEEVEE (2019a). "Uluslararası Çalışma Örgütünün Kampanyası", [https:// www. adeevee. com/ 2005/ 05/ oit- anti- slavery- campaign- sball- pocket- shoes- print/](https://www.adeevee.com/2005/05/oit-anti-slavery-campaign-sball-pocket-shoes-print/), Erişim Tarihi: 03.10.2019.

ADEEVEE (2019b). [https:// /www. adeevee. com/ 2008/ 08 /samilia- hu- man- rights- campaign- prostitute- horeca- construction- outdoor/](https://www.adeevee.com/2008/08/samili-human-rights-campaign-prostitute-horeca-construction-outdoor/), Erişim Tarihi: 03.10.2019.

ADS (2019a). "Kölelik Karşıtı Organizasyonunun Kampanyası", [https:// www. adsoftheworld. com/ media/ print/ truck _4](https://www.adsoftheworld.com/media/print/truck_4), Erişim Tarihi: 03.10.2019.

ADS (2019b). "Dünya Vizyonu Kurumu'nun Kampanyası", [https:// www. adsoftheworld. com/ media/ print/ world_ vision_ child_ 1](https://www.adsoftheworld.com/media/print/world_vision_child_1), Erişim Tarihi: 03.10.2019.

Akarçay, D. (2015). Para; Bir Kitap, Hayat; Bir Film: Organ Ticareti Suçu. *Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 1(1), 112-120.

Akgün, E. (2016). Modern Kölelik İnsan Ticareti ve Rakamlarla Türkiye Gerçeği. *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi*, 22(1), 157-182.

Allain, J. (2010). Rantsev v Cyprus and Russia: the European Court of Human Rights and Trafficking as Slavery. *Human Rights Law Review*, 10(3), 546-557.

Allain, J. (2012). *Slavery in International Law: Of Human Exploitation and Trafficking*. Holland: Martinus Nijhoff Publishers.

AS (2019). "Kölelik Karşıtı Organizasyonu", [https:// www. antislavery. org/ what- we- do/](https://www.antislavery.org/what-we-do/), Erişim Tarihi: 03.10.2019.

Aydın, Ç. K. (2011). Organ veya Doku Ticareti Suçu. *Ankara Barosu Dergisi*, (1), 129-162.

Bales, K., & Soodalter, R. (2010). *The Slave Next Door: Human Traffic-*

king and Slavery in America Today. The United States: Univ of California Press.

BEHANCE (2019). “Birleşmiş Milletler Uyuşturucu ve Suç Ofisinin Kampanyası”, <https://www.behance.net/gallery/33189291/Human-Trafficking-Ad>, Erişim Tarihi: 03.10.2019.

Bekteshi, V., Gjermeni, E., & Van Hook, M. (2012). Modern Day Slavery: Sex Trafficking in Albania. *International Journal of Sociology and Social Policy*, 32(7/8), 480-494.

Bozkurt, G. (1981). Eski Hukuk Sistemlerinde Kölelik. *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 38(1), 65-103.

Broad, R., & Turnbull, N. (2019). From Human Trafficking to Modern Slavery: The Development of Anti-Trafficking Policy in the UK. *European Journal on Criminal Policy and Research*, 25(2), 119-133.

Bromfield, N. F. (2016). Sex Slavery and Sex Trafficking of Women in the United States: Historical and Contemporary Parallels, Policies, and Perspectives in Social Work. *Affilia*, 31(1), 129-139.

Burn, J., & Simmons, F. (2006). Trafficking and Slavery in Australia: An Evaluation of Victim Support Strategies. *Asian and Pacific Migration Journal*, 15(4), 553-570.

Butkus, A. S. (2007). Ending Modern-Day Slavery in Florida: Strengthening Florida's Legislation in Combating Human Trafficking. *Stetson Law Review*, 37(1), 297-338.

Cohen, J. (2003). *Togo, Borderline Slavery: Child Trafficking in Togo (Vol. 15)*. The United States: Human Rights Watch.

Crane, A. (2013). Modern Slavery as a Management Practice: Exploring the Conditions and Capabilities for Human Exploitation. *Academy of Management Review*, 38(1), 49-69.

Cruz, K., Davidson, J. O. C., & Taylor, J. S. (2019). Tourism and Sexual Violence and Exploitation in Jamaica: Contesting the ‘Trafficking and Modern Slavery’ Frame. *Journal of the British Academy*, 7(s1), 191-216.

Cullen, M., & McSherry, B. (2009). Without Sex: Slavery, Trafficking in

Persons and the Exploitation of Labour in Australia. *Alternative Law Journal*, 34(1), 4-10.

Çetin, M., Çakı, C., & Gazi, M. A. (2018). The Examination of The Anti-USA Propaganda Posters in The Iran Revolution According to Claude Lévi-Strauss' Binary Opposition. *Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi*, 1(3), 31-51.

Davidson, J. O. C. (2010). New Slavery, Old Binaries: Human Trafficking and the Borders of 'Freedom'. *Global Networks*, 10(2), 244-261.

Davidson, J. O. (2012). Absolving the State: The Trafficking-Slavery Metaphor. *Global Dialogue*, 14(2), 31-41.

Doezema, J. (1999). Loose Women or Lost Women? The Re-Emergence of the Myth of White Slavery in Contemporary Discourses of Trafficking in Women. *Gender Issues*, 18(1), 23-50.

Efrat, A. (2016). Global Efforts against Human Trafficking: The Misguided Conflation of Sex, Labor, and Organ Trafficking. *International Studies Perspectives*, 17(1), 34-54.

Emir, O. (2011). Grek Kolonizasyon Dönemi'nde Karadeniz'de Önemli Bir Geçim Kaynağı: Köle Ticareti, *Karadeniz İncelemeleri Dergisi*, 10(10), 9-28.

Erdal, H. (2008). Organize Bir Suç Türü Olarak İnsan Ticareti ve Türkiye Örneği. *Polis Bilimleri Dergisi*, 10(2), 79-91.

Fiske, J. (2017). İletişim Çalışmalarına Giriş. Çev: Süleyman İrvan. 5. Basım. Ankara: Bilim ve Sanat Yayınları.

Fitzgibbon, K. (2003). Modern-day Slavery? The Scope of Trafficking in Persons in Africa. *African Security Studies*, 12(1), 81-89.

George, E. R.; Smith, S. R. (2013). In Good Company: How Corporate Social Responsibility can Protect Rights and Aid Efforts to End Child Sex Trafficking and Modern Slavery. *New York University Journal of International Law and Politics*, 46(1), 55-114.

Güler, M. A. (2015). Modern Kölelik ve Modern Köleliğin Görünümleri.

İş ve Hayat, 1(2), 23-46.

ILO (2019). “Uluslararası Çalışma Örgütü”, <https://www.ilo.org/global/lang--en/index.htm>, Erişim Tarihi: 03.10.2019.

Jakobsson, N., & Kotsadam, A. (2013). The Law and Economics of International Sex Slavery: Prostitution Laws and Trafficking for Sexual Exploitation. *European Journal of Law and Economics*, 35(1), 87-107.

Kalkan Kocabay, H. (2008). *Tiyatroda Göstergibilim*. İstanbul: E Yayınları.

Kandathil, R. (2005). Global Sex Trafficking and the Trafficking Victims Protection Act of 2000: Legislative Responses to the Problem of Modern Slavery, *Michigan Journal of Gender Law*, 12(1), 87-118.

Kara, S. (2009). *Sex Trafficking: Inside the Business of Modern Slavery*. The United States: Columbia University Press.

Kara, S. (2017). Perspectives on Human Trafficking and Modern Forms of Slavery. *Social Inclusion*, 5(2), 1-2.

Kempadoo, K. (2015). The Modern-Day White (Wo) Man’s Burden: Trends in Anti-Trafficking and anti-Slavery Campaigns. *Journal of Human Trafficking*, 1(1), 8-20.

Kızılsümer, D. (2007). İnsan Ticareti İle Mücadele: Uluslararası Belgeler ve Türkiye’nin Çabaları. *Ankara Üniversitesi SBF Dergisi*, 62(01), 113-145 .

Lévi-Strauss, C. (2012). *Yapısal Antropoloji* (Çev: Adnan Kahiloğulları). Ankara: İmge Yayınları.

Lévi-Strauss, C. (2013). *Mit ve Anlam*, (Çev: Gökhan Yavuz Demir), İstanbul: İthaki Yayınları.

Lévi-Strauss, C. (2014). *Modern Dünyanın Sorunları Karşısında Antropoloji* (Çev: Akın Terzi). İstanbul: Metis Yayınları.

Lévi-Strauss, C. (2016). *İrk, Tarih ve Kültür*, (Çev: Haldun Bayrı, Reha Erdem, Arzu Oyacıoğlu, Işık Ergüden). 7. Basım, İstanbul: Metis Yayınları.

Lévi-Strauss, C. (2017). *Hepimiz Yamyamız* (Çev: Haldun Bayrı). 2. Basım,

*İnsan Ticaretine Karşı Hazırlanan Kampanyaların Modern Kölelik Bağlamında
Claude Lévi-Strauss'un İkili Karşıtlıklar Modeli Üzerinden İncelenmesi*

İstanbul: Metis Yayınları.

Lévi-Strauss, C. (2018a). *Uzaktan Yakından*, (Çev: Haldun Bayrı), İstanbul: Metis Yayınları.

Lévi-Strauss, C. (2018b). *Yaban Düşünce*, (Çev: Tahsin Yücel). İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

Lévi-Strauss, C. (2018c). *Hüzünlü Dönenceler*, (Çev: Ömer Bozkurt), 6. Baskı, İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

Lusk, M., & Lucas, F. (2009). The Challenge of Human Trafficking and Contemporary Slavery. *Journal of Comparative Social Welfare*, 25(1), 49-57.

Magliari, M. F. (2012). Free State Slavery: Bound Indian Labor and Slave Trafficking in California's Sacramento Valley, 1850–1864. *Pacific Historical Review*, 81(2), 155-192.

Manzo, K. (2005). Exploiting West Africa's Children: Trafficking, Slavery and Uneven Development. *Area*, 37(4), 393-401.

McGough, M. Q. (2013). Ending Modern-Day Slavery: Using Research to Inform US Anti-Human Trafficking Efforts. *National Institute of Justice Journal*, 271, 26-32.

Ngwe, J. E., & Elechi, O. O. (2012). Human Trafficking: The Modern Day Slavery of the 21st Century. *African Journal of Criminology & Justice Studies*, 6, 103-119.

Öztürk, F., & Ardor, H. N. (2007). Suç Sanayiinin Bir Alanı İnsan Ticareti: Türkiye Açısından Bir Değerlendirme. *Ekonomik Yaklaşım*, 18(62), 79-102.

Patterson, O. (2012). Trafficking, Gender and Slavery—Past and Present. *The Legal Understanding of Slavery: From the Historical to the Contemporary*, 322-359.

Rezaeian, M. (2016). The Emerging Epidemiology of Human Trafficking and Modern Slavery. *Middle East Journal of Business*, 55(3705), 1-5.

Rifat, M. (2013). *Açıklamalı Göstergibilim Sözlüğü: Kavramlar, Yöntem-*

ler, Kuramcılar, Okullar. İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

Samilia (2019). “Samilia Vakfı”, <http://samilia.org/>, Erişim Tarihi: 03.10.2019.

Sayın, H. (2018). Modern Kölelik Olarak Meta-Göçmen İnsan Ticareti Üzerine Kavramsal Bir İnceleme. *Bingöl Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 2(2), 79-102.

Scarpa, S. (2008). *Trafficking in Human Beings: Modern Slavery*. The United Kingdom: Oxford University Press on Demand.

Shimazono, Y. (2007). The State of the International Organ Trade: A Provisional Picture Based on Integration of Available Information. *Bulletin of the World Health Organization*, 85, 955-962.

Sığırcı, İ. (2016). *Göstergebilim Uygulamaları, Metinleri, Görselleri ve Olayları Okuma*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Sigmon, J. N. (2008). Combating Modern-Day Slavery: Issues in Identifying and Assisting Victims of Human Trafficking Worldwide. *Victims and Offenders*, 3(2-3), 245-257.

Snajdr, E. (2013). Beneath the Master Narrative: Human Trafficking, Myths of Sexual Slavery and Ethnographic Realities. *Dialectical Anthropology*, 37(2), 229-256.

Stoyanova, V. (2014). Article of the Echr and the Obligation of Criminalising Slavery, Servitude, Forced Labour and Human Trafficking. *Cambridge Journal of International and Comparative Law*, 3(2), 407-443.

Tahiroğlu, B. (1981). Osmanlı İmparatorluğu'nda Kölelik. İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası, 45(1-4), 649-676.

Thomas, D. Q. (1993). *A Modern form of Slavery: Trafficking of Burmese Women and Girls into Brothels in Thailand*. The United States: Human Rights Watch.

Tiefenbrun, S. (2008). Child Soldiers, Slavery and the Trafficking of Children. *Fordham International Law Journal* 31(2), 415-486.

*İnsan Ticaretine Karşı Hazırlanan Kampanyaların Modern Kölelik Bağlamında
Claude Lévi-Strauss'un İkili Karşıtlıklar Modeli Üzerinden İncelenmesi*

- Torgoley, S. P. (2006). Trafficking and Forced Prostitution: Manifestation of Modern Slavery. *Tulane Journal of International and Comparative Law*, 14(2), 553-578.
- Tyldum, G. (2013). Dependence and Human Trafficking in the Context of Transnational Marriage. *International Migration*, 51(4), 103-115.
- UNODC (2019). "Birleşmiş Milletler Uyuşturucu ve Suç Ofisi", <https://www.unodc.org/unodc/index.html>, Erişim Tarihi: 03.10.2019.
- Venkatraman, B. A. (2003). Human Trafficking: A Guide to Detecting, Investigating, and Punishing Modern-Day Slavery. *Police Chief*, 70(12), 34-44.
- Vijayarasa, R. & Bello Villarino, J. (2013). Modern-Day Slavery a Judicial Catchall for Trafficking, Slavery and Labour Exploitation: Critique of Tang and Rantsev. *Journal of International Law and International Relations*, 9, 38-76.
- Vijayarasa, R. (2016). *Sex, Slavery and the Trafficked Woman: Myths and Misconceptions about Trafficking and its Victims*. The United Kingdom: Routledge.
- Weitzer, R. (2015). Human Trafficking and Contemporary Slavery. *Annual Review of Sociology*, 41, 223-242.
- Wilkins, D. (2019). Understanding Historical Slavery, Its Legacies, and Its Lessons for Combating Modern-Day Slavery and Human Trafficking. *The Palgrave International Handbook of Human Trafficking*, 1-16.
- WVI (2019). "Dünya Vizyonu Kurumu", <https://www.wvi.org/>, Erişim Tarihi: 03.10.2019.
- Yaylagül, L. (2017). *Kitle İletişim Kuramları. Egemen ve Eleştirel Yaklaşımlar*. 8. Baskı. Ankara: Dipnot Yayınları.
- Yılmazcan, D. (2017). Antik Yunan'da Kölelik: Atina ve Sparta Örneği. *Çankırı Karatekin Üniversitesi Karatekin Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 5(2), 117-136.